

80 РОКІВ ТРАГЕДІЇ У БАБИНОМУ ЯРУ

ЕЛЕКТРОННИЙ МЕМОРІАЛ
ДЛЯ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА

ПРОГРАМА
МІЖНАРОДНОГО
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО СЕМІНАРУ

«Голокост на теренах України: локальний (мікроісторичний), комеморативний та освітній виміри»

(До 80-х роковин трагедії Дробицького Яру)

13–14 грудня 2021 р.
м. Харків

Організовано за фінансової підтримки:

Федерального міністерства закордонних справ Німеччини у рамках програми «Розширення співпраці з громадянським суспільством у країнах Східного партнерства та Росії»

Bundesrepublik Deutschland
Auswärtiges Amt

CIVIL
SOCIETY
COOPERATION

Співорганізатори:

Харківський
національний
університет імені
В. Н. Каразіна

Єврейська громада
міста Дюссельдорф

Центр досліджень
історії та культури
східноєвропейського
єврейства

Чернівецький
музей історії та
культури євреїв
Буковини

Український
центр вивчення
історії Голокосту
(УЦВІГ)

Німецько-
український
освітній проект

Кафедра історії
України
ХНУ імені
В. Н. Каразіна

Партнери:

Проект

(НЕ) ДИТЯЧІ
ІСТОРІЇ

Від організаторів:

Початок роботи семінару: 13 грудня 2021 р. о 10.00

Закінчення роботи семінару: 14 грудня 2021 р. о 17.00

Місце проведення: Аудиторія 2-49,
II-й поверх головного корпусу
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна,
м-н Свободи, 4, м. Харків

Початок реєстрації учасників: 13.12.2021 р. о 9.30.

Регламент роботи:

Виступи у секціях — до 20 хв.

Час для запитань та відповідей – до 10 хв.

Телефони координаторів для запитань і довідок:

Марія Пархоменко: 063 471 40 95
099 568 46 79

Євген Захарченко: 067 853 96 14

Понеділок, 13.12.2021 р.

Відкриття семінару

10.00–10.30

Вітальні слова:

Тетяна Кагановська – доктор юридичних наук, професор, ректор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Заслужений юрист України

Анка Фельдгузен – Надзвичайний і Повноважний Посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні

Марк Гольдман – Голова представництва «Натив» у Харкові, другий секретар Посольства Держави Ізраїль в Україні

Маттіас Андре Ріхтер – Представник Єврейської громади м. Дюссельдорф (ФРН), Керівник проєкту «80 Років трагедії у Бабиному Яру: електронний меморіал для України»

Анатолій Подольський – кандидат історичних наук, Директор Українського центру вивчення історії Голокосту (УЦВІГ)

Сергій Литовченко – кандидат історичних наук, доцент, декан історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Секція I:

Локальні студії з історії Голокосту в Україні: проблеми, цифри, факти

10.30–13.45

Модератор: Микола Кушнір

- 1. Анатолій Подольський** (Київ): Регіональні особливості історії Голокосту на теренах України крізь призму особистих (персональних, родинних) історій.
- 2. Юрій Радченко** (Харків): Неашкеназьке єврейство і Голокост у Харкові. Методологічні проблеми дослідження.

3. **Олександр Круглов** (Харків): Локальні наративи в контексті дослідження Голокосту в Україні.
– Перерва на каву (15 хв.)
4. **Богдан Зек** (Луцьк): Атлас місць масових страт: дослідження та меморіалізація.
5. **Марта Гавришко** (Львів): Проблеми і виклики дослідження жіночої історії Голокосту в Україні (онлайн)
6. **Олександр Філіпчук** (Чернівці): Голокост на Буковині: мікроісторії антиєврейського насильства в липні 1941 року (онлайн)
Перерва на обід

Секція II:

Сучасні комеморативні практики та проблеми меморіалізації Голокосту в Україні

15.00–18.15

Модератор: к.і.н. Євген Захарченко

1. **Анатолій Подольський** (Київ): Місця пам'яті та пам'ятники жертвам Голокосту в Україні: які вони є, які мають бути.
2. **Ольга Лімонова** (Київ): Пам'ять про Голокост після війни і сьогодні. Приклад Бабиного Яру (у формі воркшопу)
3. **Євген Захарченко, Варвара Кабаргіна** (Харків): Місця пам'яті про євреїв у міських просторах України (на прикладі Харкова, Донецька, Одеси, Запоріжжя, Дніпра).
– Перерва на каву (15 хв.)
4. **Андрій Домановський** (Харків): Пам'ять про Голокост за межами великого міста: комеморативні практики у Харківській області.
5. **Оксана Суцук** (Луцьк): Міжнародний проект «Захистимо пам'ять» / «Мережа пам'яті»: реалізація на території Волині
6. **Микола Кушнір** (Чернівці) – презентація проєкту створення Меморіально-музейного центру євреїв Буковини.

Вівторок, 14.12. 2021 р.

9.30–10.00

**Огляд тематичної виставки УЦВІГ
«(Не)дитячі історії»**

(Хол II-го поверху)

Секція III:

**Сучасні неформальні педагогічні практики
та освітні напрацювання з вивчення
і викладання Голокосту**

10.00–12.00

Модератор: к.і.н. Анатолій Подольський

- 1. Маттіас Андре Ріхтер** (Дюссельдорф): Презентація попередніх результатів проекту «Вчимося пам'ятати»/«80 Років трагедії у Бабиному Яру: електронний меморіал для України
- 2. Віталій Бобров** (Київ): Нові освітні ініціативи Українського центру вивчення історії Голокосту
- 3. Андрій Кошельник** (Рівне): Освітні розробки Інституту «Центропа»
- 4. Перегляд документального фільму «Єврейська історія Харкова»**
– Перерва на каву (15 хв.)

12.00–13.00

Підведення підсумків та закриття конференції

– Перерва на обід

14.00–17.00

Відвідини КП Меморіальний Парк «Дробицький Яр»

Відомості про доповідачів:

1. **Бобров Віталій** – співробітник Українського центру вивчення історії Голокосту (УЦВІГ) у м. Київ, координатор освітніх проєктів, тренер, автор та редактор занять, розробник навчальних програм для освітян. Цікавиться проблемами викладання історії Голокосту, неформальної освіти, протидії упередженням та ксенофобії.
2. **Гавришко Марта** – історикиня, к.і.н., наукова співробітниця Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, старша дослідниця Центру студій Голокосту в Інституті сучасної історії імені Ляйбніца (м. Мюнхен). Наукові інтереси – жіноча/гендерна історія Другої світової війни та Голокосту, український націоналістичний рух, усна історія, студії пам'яті.
3. **Герасим Наталя** – вчителька історії, директорка КУ «Міський центр професійного розвитку педагогічних працівників» м. Чернівці, ініціатор і керівник учнівських проєктів з вивчення історії Голокосту.
4. **Домановський Андрій** – історик, к.і.н., доцент кафедри українознавства і кафедри історії стародавнього світу та середніх віків ХНУ імені В. Н. Каразіна. Сфера наукових інтересів охоплює питання історичної політики в Україні, регіональної політики пам'яті, локальної історії Харківщини.
5. **Захарченко Євген** – історик, к. і. н., завідувач Навчальної лабораторії історичної інформатики, старший викладач кафедри історії України історичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна, викладач міжфакультетських дисциплін за вибором «Політичне використання минулого в Україні», «Голокост: політика, пам'ять, репрезентації».
6. **Зек Богдан** – історик, к.і.н., автор дисертації на тему: «Луцьк у роки нацистської окупації (1941–1944 рр.)», завідувач науково-експозиційного відділу новітньої історії Волині Волинського краєзнавчого музею, м. Луцьк, автор більше 100 публікацій. Сфера наукових інтересів: Друга світова війна; мілітарна історія ХХ ст.
7. **Кабаргіна Варвара** – студентка 4 курсу історичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна.
8. **Кошельник Андрій** – вчитель історії в Kebeta school online, координатор освітніх проєктів Інституту «Центропа» в Україні, учасник проєктів «Європейська ініціатива зі збереження єврейських кладовищ від фонду ESJF та «Simschool – симуляційні ігри для вивчення прав людини».

9. **Круглов Олександр** – історик, філософ, к.ф.н., один з провідних дослідників Голокосту в Україні та на теренах СНД, головний радник з історичних питань МЦГ «Бабин Яр», почесний член наукових рад кількох авторитетних зарубіжних інституцій, які займаються дослідженням Голокосту, автор численних публікацій з цієї тематики.
10. **Кушнір Микола** – історик, директор Чернівецького музею історії та культури євреїв Буковини, ініціатор, координатор та учасник проєктів зі збереження єврейської історико-культурної спадщини Буковини, формування інклюзивної культури пам'яті, автор публікацій з історії євреїв Буковини австрійського періоду.
11. **Лімонова Ольга** – вчителька історії і правознавства НВК Ерудит, м. Київ, координаторка проєктів формальної освіти Українського центру вивчення історії Голокосту (УЦВІГ). Основою наукових і педагогічних інтересів є збереження і вшанування пам'яті жертв Голокосту і геноцидів ХХ ст.
12. **Подольський Анатолій** – історик, к.і.н., директор Українського центру вивчення історії Голокосту (УЦВІГ) у м. Київ, провідний науковий співробітник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, автор численних публікацій, у тому числі методичних розробок. Сфера наукових інтересів: історія євреїв України ХХ ст.; історія Голокосту; українсько-єврейські взаємини в історичній перспективі; порівняльні дослідження історії геноцидів ХХ ст. тощо.
13. **Радченко Юрій** – історик, к.і.н., директор Центру досліджень міжетнічних відносин Східної Європи. Сфера наукових інтересів охоплює історію Голокосту, українсько-єврейські відносини у ХХ ст., історію караїмів в Україні в період нацистської окупації, історію радикального українського націоналізму.
14. **Ріхтер Маттіас Андре** – історик, координатор освітніх проєктів і проєктів з меморіалізації Голокосту в Україні Єврейської громади м. Дюссельдорф (ФРН), співзасновник школи вивчення німецької мови «Studyon» (Дюссельдорф – Київ).
15. **Суцук Оксана** – історикиня, к.і.н., директорка Ківерцівського краєзнавчого музею, голова Волинської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії і культури, локальна координаторка з утримання і догляду місць пам'яті (Меморіалів жертв Голокосту на території Волинської, Львівської та Рівненської областей) у проєкті «Захистимо пам'ять – Мережа пам'яті».
16. **Филипчук Олександр** – історик, к.і.н. асистент кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, учасник проєкту створення Меморіально-музейного центру євреїв Буковини. Дослідницькі інтереси охоплюють проблеми середньовічної та модерної історії Східної Європи, мікроісторії та сучасної історіографічної думки.

